

Turvallisuuskomitea
Säkerhetskommittén
The Security Committee

Yhteiskunnan turvallisuusstrategia

Kokonaisturvallisuuden toimintamallin perusteet

Yhteiskunnan turvallisuusstrategia kuvaa kokonaisturvallisuuden toimintamallin

Yhteinen viitekehys kokonaisturvallisuuden toteuttamiseen

Toimintamallin viides päivitys
- ensimmäinen versio vuonna 2003

Yhteiskunnan turvallisuusstrategia kuvaa kokonaisturvallisuuden toimintamallin, jossa yhteiskunnan elintärkeistä toiminnoista huolehditaan viranomaisten, elinkeinoelämän, järjestöjen ja kansalaisten yhteistoimintana.

Kokonaisturvallisuus muodostaa perustan suomalaisen yhteiskunnan kriisinkestävyydelle eli resilienssille.

Kokonaisturvallisuuden toimintamallin lähtökohdat

Strategiassa kuvatun toiminnan lähtökohtana ovat normaaliolojen järjestelyt ja lainsäädäntö.

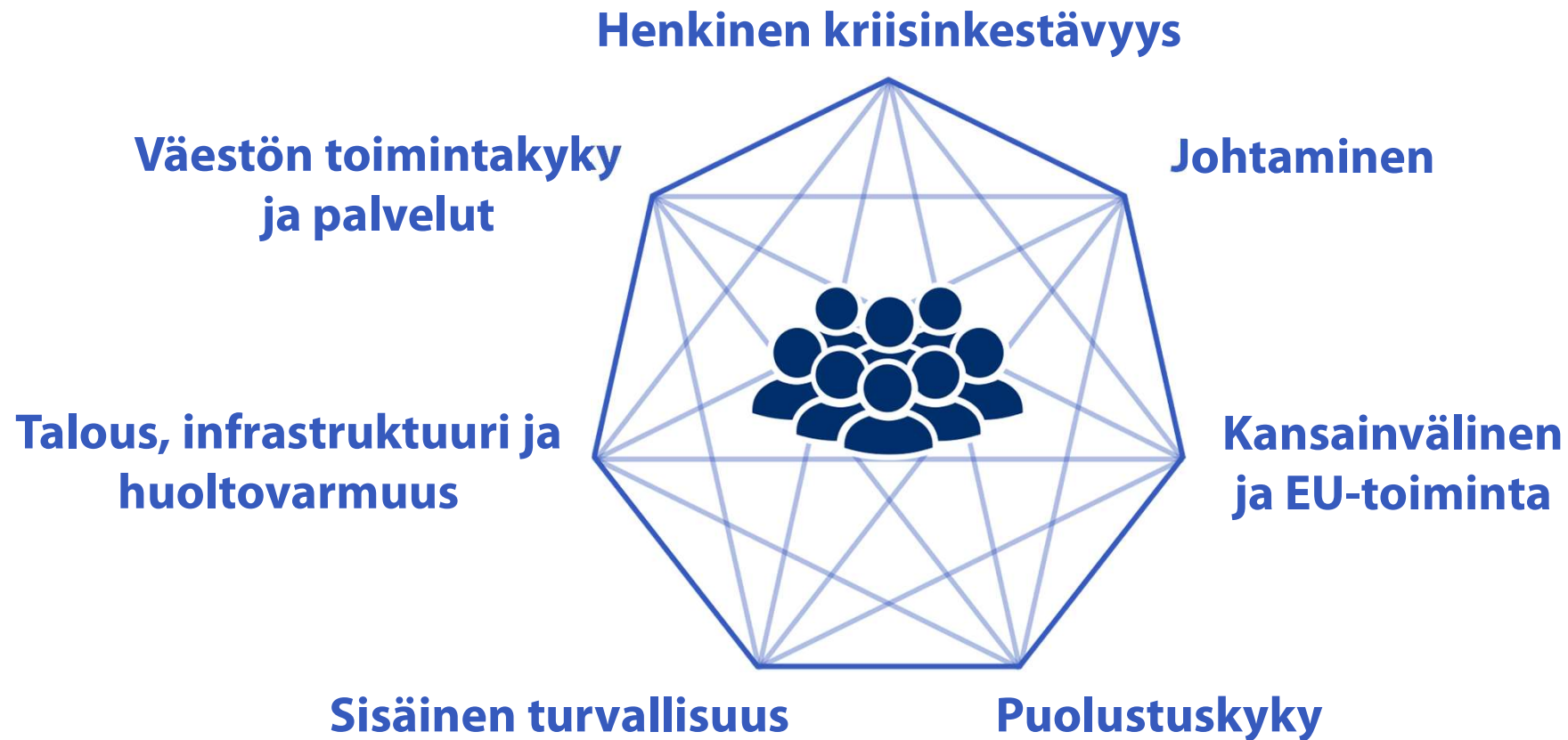
Strategiassa ei määritetä toimijoille uusia tehtäviä tai vastuita, vaan kuvataan nykytilaa yhtenäisen toimintaperustan vahvistamiseksi.

Strategiaa toteuttavat viranomaiset, elinkeinoelämä, järjestöt ja kansalaiset yhdessä.

Tavoitteena turvata yhteiskunnan toiminnan kannalta välttämättömät, kaikissa tilanteissa ylläpidettävät Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot

Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot

Uhkat ja riskit

Häiriötilanteet ja kriisit

Uhkat voivat realisoituessaan aiheuttaa häiriötilanteita tai kriisejä

Häiriötilanteet ovat tapahtumia tai tilanteita, joista ei aiheudu pitkäaikaisia tai merkittäviä haitallisia vaikutuksia yhteiskunnan toimintaedellytyksiin.

- Voivat vaatia merkittäviä resursseja.
- Harvoin uhkaavat koko yhteiskuntaa.
- Vaikutukset yleensä lyhytaikaisia ja paikallisia.

Kriisit ovat epänormaaleja tai poikkeuksellisia tapahtumia tai tilanteita, jotka uhkaavat koko yhteiskunnan toimintaa tai olemassaoloa.

- Voivat syntyä itsenäisesti tai eskaloitua häiriötilanteesta.
- Vaativat strategista, mukautuvaa ja oikea-aikaista reagointia.
- Uhkaavat yhteiskunnan toimintaedellytyksiä.

Vakavimmillaan tilanne voi johtaa valmiuslain (1552/2011) mukaisten poikkeusolojen toteamiseen, jolloin voidaan päättää viranomaisten lisätoimivaltuuksien käyttöönottamisesta.

Väestön toimintakyky ja palvelut

47. Sosiaaliturva: toimeentulon turvaaminen (STM)
48. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen turvaaminen (STM)
49. Kasvatus-, koulutus- ja tutkimusjärjestelmän ylläpitäminen (OKM)

Talous, infrastruktuuri ja huoltovarmuus

27. Taloudellisten voimavarojen hankkiminen ja kohdentaminen (VM)
28. Rahoitusjärjestelmän toiminnan turvaaminen (VM)
29. Julkisen hallinnon toimintaedellytysten ja palvelujärjestelmän toiminnan turvaaminen (VM, SM, muut ministeriöt)
30. Vakuutus toiminnan turvaaminen (STM)
31. Energiahuollon turvaaminen (TEM)
32. Sää- ja olosuhdepalvelujen saatavuuden varmistaminen (LVM)
33. Liikenneverkkojen ja -palveluiden sekä huoltovarmuuteen liittyvien kuljetusten varmistaminen (LVM, TEM, VM, STM, SM, PLM)
34. Viestintäverkkojen ja palveluiden saatavuuden, turvallisuuden ja toimintavarmuuden varmistaminen (LVM)
35. Kyberturvallisuuden yhteistoimintamallin ylläpitäminen (LVM, muut ministeriöt)
36. Sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmien toimivuuden sekä keskeisten tarvikkeiden saatavuuden turvaaminen (STM, TEM, VM)
37. Ympäristön muutosten, luontokadon ja ilmastonmuutoksen havainnointi ja seuranta sekä niistä aiheutuvien uhkien torjunta ja muutoksiin varautuminen (YM, MMM, muut ministeriöt)
38. Jätehuollon turvaaminen (YM)
39. Rakentamisen turvaaminen (YM)
40. Asumisen turvaaminen (YM)
41. Vesihuollon turvaaminen (MMM, STM, YM)
42. Tulva- ja kuivuusriskien hallinta ja patoturvallisuuden varmistaminen (MMM)
43. Työvoiman saannin turvaaminen (TEM)
44. Elintärkeän teollisuus- ja palvelutuotannon turvaaminen (TEM)
45. Elintarvike- ja päivittäistavarahuollon turvaaminen (MMM, TEM, STM, UM, VM)
46. Avaruuspalveluiden saatavuuden varmistaminen (TEM, LVM, PLM, SM, UM, MMM, YM, OKM)

Henkinen kriisinkestävyys

50. Kulttuuripalvelujen ylläpitäminen ja kulttuuriomaisuuden suojeleminen (OKM)
51. Hengellisen toiminnan edellytysten turvaaminen (OKM)
52. Nuorisotyön ja -toiminnan sekä liikunnan kansalaistoiminnan ylläpitäminen (OKM)
53. Viestintä (Kaikki ministeriöt)
54. Syrjäytymisen ja eriarvoisuuden ehkäiseminen (STM, OKM, TEM)
55. Vapaaehtoistoiminnan edistäminen (Kaikki ministeriöt ja järjestöt)
56. Väestön toipuminen (Kaikki ministeriöt ja järjestöt)

Johtaminen

1. Valtion ylimmän johdon päätöksenteon tukeminen ja toimintaedellytysten turvaaminen (VNK)
2. Valtion ylimmän johdon tilannekuvan ylläpitäminen (VNK, muut ministeriöt)
3. Viestinnän toimivuus (VNK, muut ministeriöt)

Kansainvälinen ja EU-toiminta

4. Suomen toiminta Euroopan unionissa; EU-asioiden kansallisen valmistelun ja käsittelyn, yhteisvastuun sekä keskinäisen avunannon turvaaminen (VNK, muut ministeriöt)
5. Kansainvälisten suhteiden ylläpitäminen ja kehittäminen (UM, muut ministeriöt)
6. Kansainvälinen kriisinhallinta, humanitaarinen apu sekä kansainvälinen pelastustoiminta (UM, PLM, SM, VNK, STM, OM)
7. Suomalaisten suojeleminen ja avustaminen ulkomailla (UM)
8. Suomen ulkomaankaupan sujuvuuden varmistaminen (UM, TEM, MMM, SM, LVM, VM, STM, muut ministeriöt)

Puolustuskyky

9. Suomen sotilaallinen puolustaminen (PLM)
10. Kokonaismaanpuolustuksen yhteensovittaminen (PLM, muut ministeriöt)

Sisäinen turvallisuus

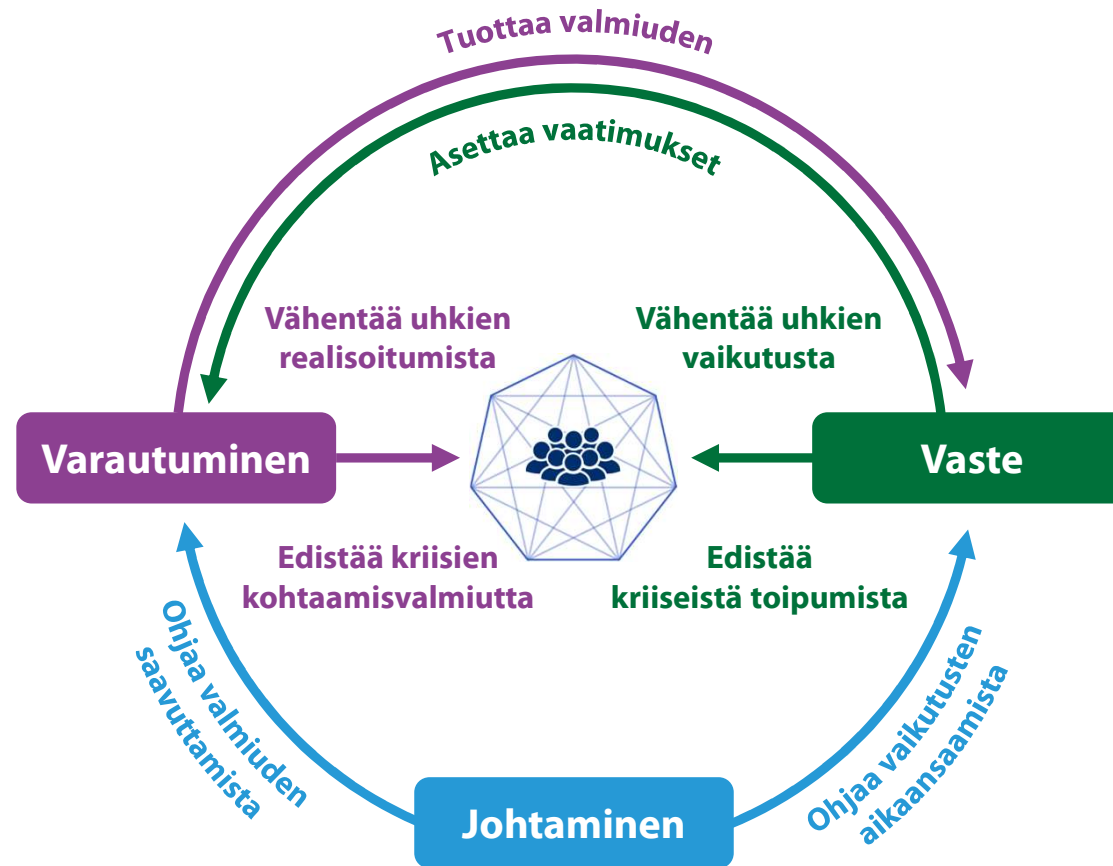
11. Oikeusjärjestelmän toimintakyvyn turvaaminen (OM, SM)
12. Vaalien toimeenpanon ja demokratian edellytysten turvaaminen (OM)
13. Yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen (SM)
14. Yhteiskuntajärjestystä vaarantavan rikollisuuden torjunta (SM, OM)
15. Rajaturvallisuuden varmistaminen (SM)
16. Ulkomaan tavaraliikenteen toimitusketjujen turvallisuuden ja tavaraturvallisuuden varmistaminen (VM)
17. Väestön suojaaminen (SM)

18. Meripelastuksen suorituskyvyn varmistaminen (SM)
19. Häätakeskustoiminta (SM, STM)
20. Pelastustoimi (SM, STM)
21. Maahanmuuton prosessien turvaaminen (SM, UM, TEM)
22. Laajamittaisen tai välineellistetyn maahantulon hallinta (SM)
23. Ympäristövahinkojen torjunta ja ennaltaehkäisy (SM, YM, LVM, TEM, PLM)
24. Biologisiin uhkisiin varautuminen (STM, MMM, PLM, YM, UM, SM, VM, TEM)
25. Säteilyvaaratilanteisiin varautuminen (STM, SM, MMM, YM, PLM, TEM)
26. Kemikaaliuhkiin varautuminen (STM, SM, YM, PLM, TEM, LVM, VM)

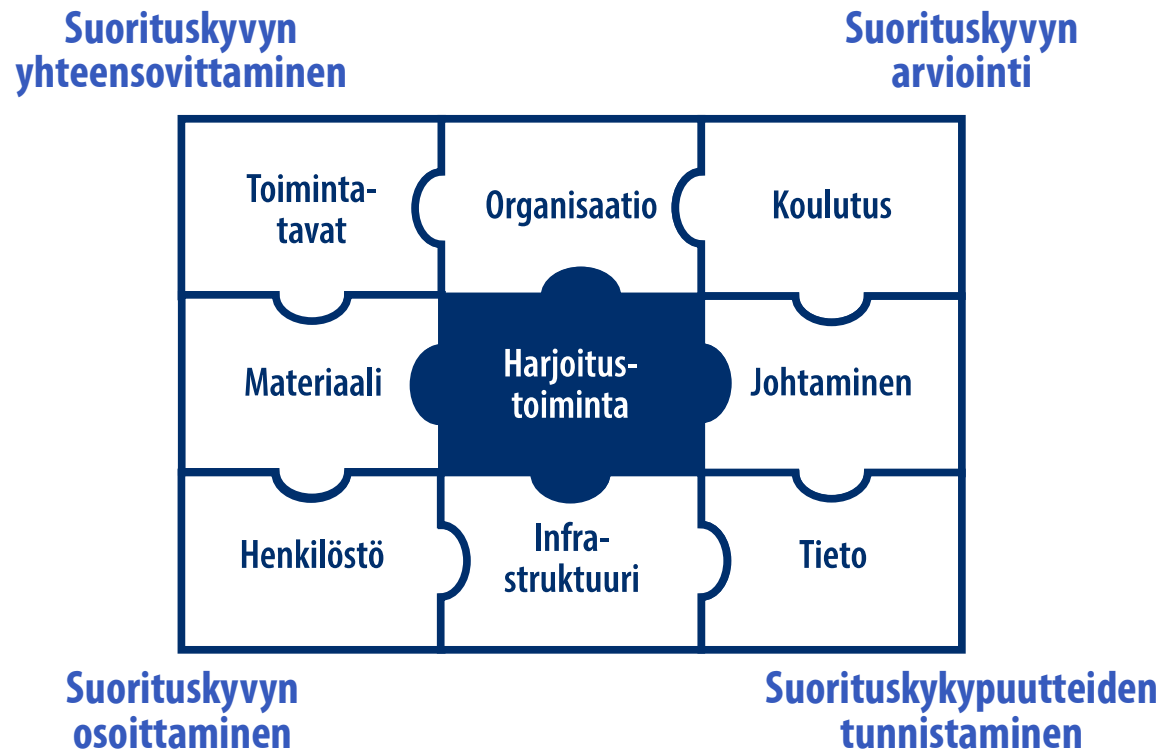

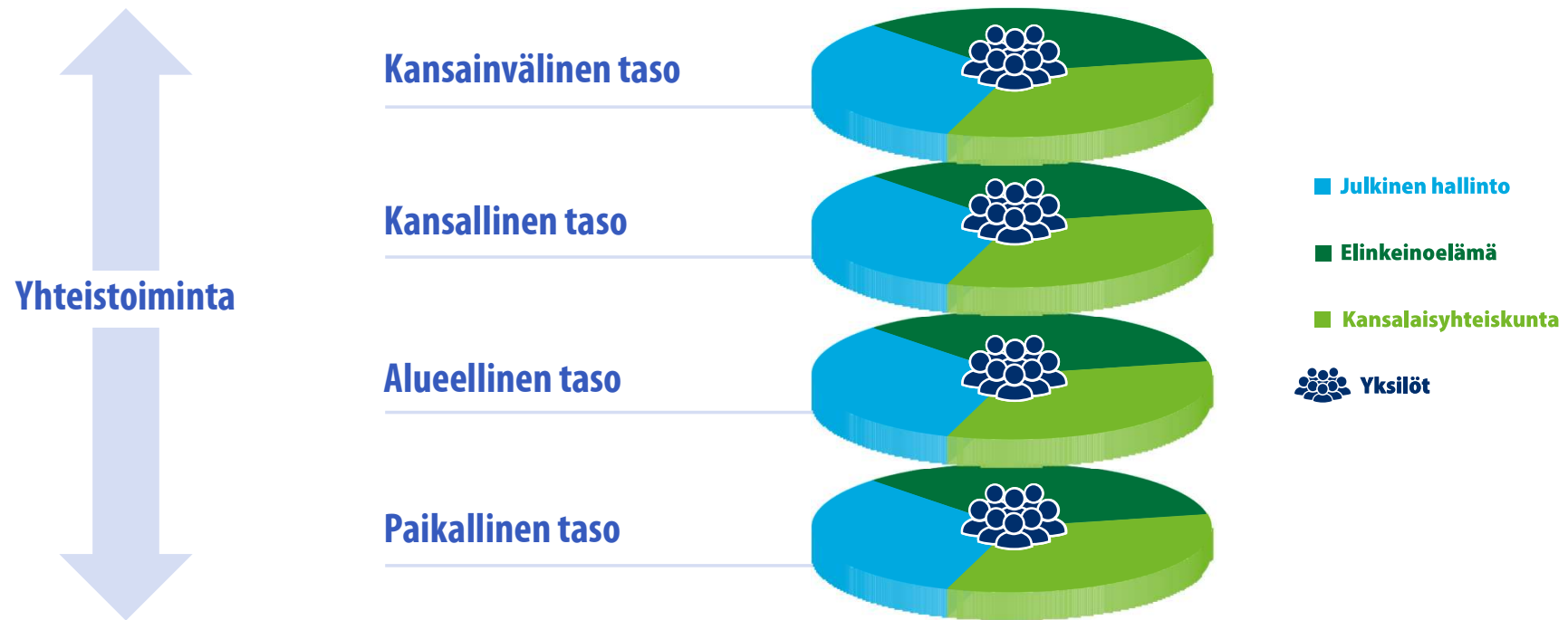
Strategisten tehtävien toteuttaminen

Varautumisen osa-alueet

Kokonaisturvallisuuden tasot ja toimijat

Kokonaisturvallisuuden toimintamalli

tarjoaa yhteisen alustan turvallisuuden eri osa-alueille

Kyberturvallisuus

on kokonaisturvallisuuden näkökulmasta kokonaisturvallisuuden toteuttamista kybertoimintaympäristössä.

Kokonaismaanpuolustus

painottaa yhteiskunnan elintärkeistä toiminnoista puolustuskykyä ja sen vahvistamista koko yhteiskunnan voimavaroilla.

Kansallinen turvallisuus

korostaa kokonaisturvallisuuden toteuttamista tilanteissa, joissa kansallinen itsemääräämisoikeus, toimintavapaus tai kansalaisten elinmahdollisuudet ovat vakavasti uhattuina.

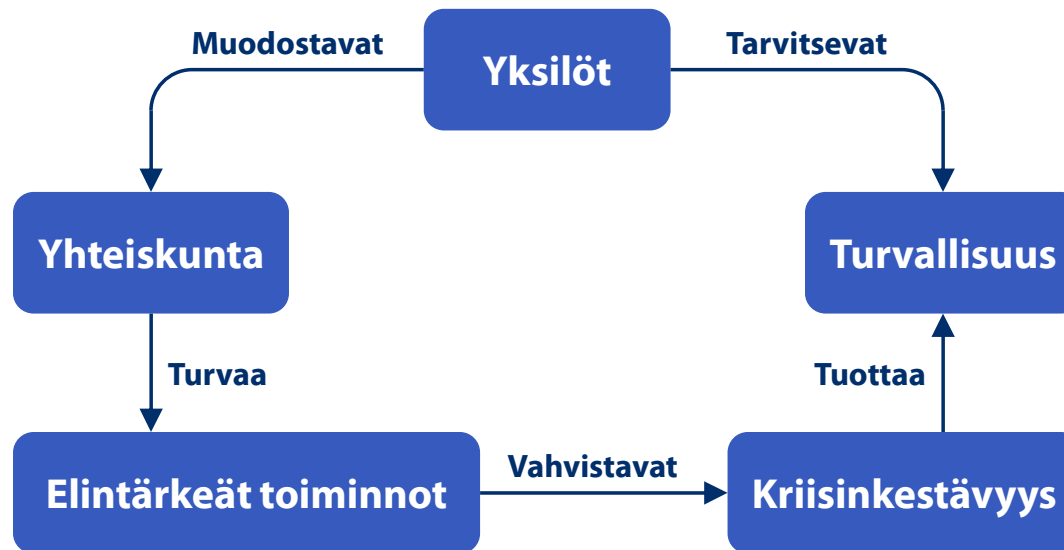

Huoltovarmuus

on osa kokonaisturvallisuuden perustaa ja painottaa elinkeinoelämän varautumista.

Kokonaisturvallisuuden toimintamalli tiivistetysti

Turvallisuuskomitea
Säkerhetskommittén
The Security Committee

Yhteiskunnan turvallisuusstrategia

Kokonaisturvallisuus kuuluu kaikille

Turvallisuuskomitea

Puolustusministeriö
Eteläinen Makasiinikatu 8
PL 31, 00131 HELSINKI
Puhelin: +358 295 16001
turvallisuuskomitea@gov.fi

